

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL VALSTYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ, 2012 METAIS SKIRTŲ VIEŠAJAI ĮSTAIGAI „GEROS VALIOS KOMPENSACIJOS UŽ ŽYDŲ RELIGINIŲ BENDRUOMENIŲ NEKILNOJAMĄJĮ TURĄ DISPONAVIMO FONDAS“, DISPONAVIMO TEISĖTUMO VERTINIMO

2013 m. vasario 4 d. Nr. FA-P-60-1
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant 2012-10-11 pavedimą Nr. P-60-9

Auditą atliko
Aldona Čaplikienė

Auditas pradėtas 2012-10-11
Auditas baigtas 2013-02-04

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	3
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	4
1. Pastebėjimai dėl valstybės biudžeto lėšų, 2012 m. skirtų viešajai įstaigai „Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondas“, disponavimo teisėtumo	4
2. Dėl teisinio reguliavimo	5
3. Rekomendacijos	6
Priedai	7

IŽANGA

Audito tikslas – įvertinti valstybės biudžeto lėšų, 2012 metais skirtų viešajai įstaigai „Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondas“, disponavimo teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko tarnyba.

Audituojamas laikotarpis – 2012 metai.

Audituojamu laikotarpiu Ministro Pirmininko tarnybai vadovavo Ministro Pirmininko kancleriai Deividas Matulionis ir Alminas Mačiulis (nuo 2012-12-14), vyriausiojo buhalterio funkcijas vykdė Finansų skyriaus vedėja Zita Riškuvienė.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl valstybės biudžeto lėšų disponavimo teisėtumo pareiškama valstybinio audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

2011 m. birželio 21 d. priimtas Lietuvos Respublikos geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymas Nr. XI-1470 įsigaliojo 2011 m. gruodžio 1 d. Šiame įstatyme nustatytas kompensacijos už Lietuvos žydų bendruomenių nekilnojamąjį turtą dydis, mokėjimo terminai, tvarka ir naudojimo paskirtis. Mokėtinos piniginės kompensacijos dydis – 128 mln. Lt. Piniginė kompensacija, išskyrus 3 mln. Lt sumą, pradedama mokėti nuo 2013 m. sausio 1 d. ir bus baigiama mokėti 2023 m. kovo 1 d.

Vadovaujantis šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalimi, kompensacija mokama iš valstybės biudžeto Lietuvos Respublikos Vyriausybės kompensacijomis disponuoti paskirtam fondui. Tokiu fondu Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2012-04-04 nutarimu Nr. 357 paskyrė viešąją įstaigą „Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondas“.

Pagal minėto įstatymo 3 straipsnio 2 dalį, Antrojo pasaulinio karo metais Lietuvoje gyvenusiems ir nuo totalitarinių režimų okupacijų laikotarpiu nukentėjusiems žydų tautybės asmenims remti fondui 2012 metais skirta 3 mln. Lt. Lietuvos Respublikos 2012 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme¹ patvirtinti Ministro Pirmininko tarnybai valstybės biudžeto asignavimai 21,1 mln. Lt programoms vykdyti, iš jų

¹ Lietuvos Respublikos 2012 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas (2011-12-20 Nr. XI-1823, įsigaliojo 2011-12-31).

kompensacijai už Lietuvos žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą – 3 mln. Lt (asignavimai išlaidoms).

Pagal Ministro Pirmininko tarnybos Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2012 m. gruodžio 31 d. ataskaitą fondui suplanuota ir pervesta (kasinės išlaidos) 3 mln. Lt.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, kuriuose nurodyta auditą planuoti ir atlikti taip, kad būtų gautas pakankamas užtikrinimas dėl valstybės biudžeto lėšų disponavimo teisėtumo. Ministro Pirmininko tarnyboje ir fonde vertinome, ar lėšomis, skirtomis kompensacijoms už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą, visais reikšmingais atžvilgiais buvo disponuota taip, kaip numato tai reglamentuojantys teisės aktai. Vertindami nustatytų reikalavimų nesilaikymą / neatitikimus, atsižvelgėme į susidariusias aplinkybes, jų priežastis ir pasekmes. Audito įrodymai gauti taikant patikrinimo ir paklausimo audito procedūras.

Įvertinę 2012 metų valstybės biudžeto lėšų, skirtų minėtam fondui, disponavimo teisėtumą, Ministro Pirmininko tarnybai pateikėme valstybinio audito ataskaitą ir išvadą.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai dėl valstybės biudžeto lėšų, 2012 m. skirtų viešajai įstaigai „Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondas“, disponavimo teisėtumo

Ministro Pirmininko tarnyba ir fondas 2012 m. birželio 1 d. sudarė *Kompensacijos antrojo pasaulinio karo metais Lietuvoje gyvenusiems ir nuo totalitarinių režimų okupacijų laikotarpiu nukentėjusiems žydų tautybės asmenims remti lėšų pervedimo ir naudojimo sutartį* Nr. MPT-30, pagal kurią asignavimų valdytojas įsipareigojo Lietuvos Respublikos geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymu skirtus 3 mln. Lt lėšų 2012 m. pervesti fondui, o šis įsipareigojo gautą 3 mln. Lt sumą panaudoti Antrojo pasaulinio karo metais Lietuvoje gyvenusiems ir nuo totalitarinių režimų okupacijų laikotarpiu nukentėjusiems žydų tautybės asmenims remti.

Ministro Pirmininko tarnyba 2012 metais pervedė nurodytas lėšas, fondas jas gavo, tačiau pagal įstatyme ir lėšų pervedimo ir naudojimo sutartyje nurodytą paskirtį nepanaudojo. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal sudarytos sutarties sąlygas lėšų gavėjas fondas įsipareigojo ne mažiau kaip 50 procentų gautos sumos išmokėti pagal paskirtį iki 2013 m. birželio 1 d., likusią dalį – iki 2014 m. gruodžio 31 d. ir atsiskaityti asignavimų valdytojui už lėšų panaudojimą.

Fondas 2012 metais skirtas valstybės biudžeto lėšas – 3 mln. Lt laikė komercinio banko indėlio sąskaitoje ir uždirbo 4 430,01 Lt palūkanų. Vadovaujantis Europos Sąjungos, kitos finansinės paramos ir kitų valstybės biudžetui priskirtų lėšų tiesioginio pervedimo į valstybės išdo sąskaitas taisyklių² 2.7 punktu uždirbtos palūkanos už investuotus laikinai laisvus valstybės biudžeto lėšų likučius turi būti pervedamos į valstybės išdą. Fondas uždirbtų palūkanų už nepanaudotas pagal paskirtį valstybės biudžeto lėšas į valstybės išdą nepervedė.

2. Dėl teisinio reguliavimo

2011 m. birželio 21 d. priimtą Lietuvos Respublikos geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija. Įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje įtvirtinta nuostata, jog fondo, kuris disponuotų kompensacijomis, įstatuose turi būti nustatyta aiški disponavimo kompensacijos lėšomis, Lietuvos Respublikos Vyriausybės skiriamo valstybinio audito ir kasmetinės finansinės atskaitomybės pateikimo Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir Seimui tvarka. To paties straipsnio 6 dalyje taip pat minimas valstybinis auditas. Valstybinį auditą atlieka Valstybės kontrolė – Seimui atskaitinga aukščiausioji valstybinio audito institucija.

Įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodoma, jog fondas – pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kuris įsteigtas pagal šį ir Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymą, kuriuo vadovaujantis viešosios įstaigos auditas atliekamas, kai visuotinis dalininkų susirinkimas priima sprendimą atlikti auditą ir išrenka audito įmonę.

Taigi manome, kad Lietuvos Respublikos geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo nuostatos, susijusios su fonde atliekamu valstybiniu auditu, nėra tikslios (įstatymo 2 straipsnio 5 ir 6 dalys).

Piniginė kompensacija mokama iš valstybės biudžeto. Išmokėtina kompensacijos dalis nustatoma Lietuvos Respublikos Seimui tvirtinant kiekvienų metų valstybės biudžetą asignavimų valdytojo asignavimuose. Įstatyme įtvirtinta, kad fondas jam perduotomis kompensacijos lėšomis ar nekilnojamuoju turtu, perduotu jam nuosavybėn, privalo disponuoti pagal įstatyme nustatytą paskirtį. Vadovaudamasis Biudžeto sandaros įstatymu (5 straipsnis), asignavimų valdytojas privalo užtikrinti paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą. Jeigu asignavimų valdytojas nustatytų, kad fondas disponuoja jam perduotomis kompensacijos lėšomis ar naudoja jam perduotą turtą ne pagal įstatyme nustatytą paskirtį arba kitaip pažeidžia įstatymo reikalavimus, Vyriausybė pasinaudotų įstatymo nuostata, suteikiančia teisę laikinai sustabdyti kompensacijų mokėjimą ir disponavimą jomis.

² Patvirtinta finansų ministro 2006-12-29 įsakymu Nr. 1K-429 (finansų ministro 2011-05-19 įsakymo Nr. 1K-191 nauja redakcija).

Fondo auditą, kaip minėta, turėtų atlikti pagal Viešųjų įstaigų įstatymą atrinkta audito įmonė.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, manome, jog įstatymo 2 straipsnio 5 ir 6 dalys koreguotinos, atsisakant nuostatų apie valstybinį auditą.

3. Rekomendacijos

Ministro Pirmininko tarnybai:

- spręsti klausimą dėl palūkanų (4 430, 01 Lt), uždirbtų nuo 2012 metais nepanaudotų valstybės biudžeto lėšų, pervedimo į valstybės išdo sąskaitą;
- inicijuoti Lietuvos Respublikos geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo 2 straipsnio 5 ir 6 dalių pakeitimą, atsisakant nuostatų apie valstybinį auditą.

6-ojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Danguolė Krištopavičienė

Vyresnioji valstybinė auditorė

Aldona Čaplikienė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl valstybės biudžeto lėšų, 2012 metais skirtų viešajai įstaigai „Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondas“, disponavimo teisėtumo vertinimo“
 1 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Priemonė ³	Rekomendacijos įvykdymo terminas ⁴ (data)
1.	Spręsti klausimą dėl palūkanų (4 430,01 Lt), uždirbtų nuo 2012 metais nepanaudotų valstybės biudžeto lėšų, pervedimo į valstybės išdo sąskaitą.	Inicijuoti Lietuvos Respublikos geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo (2011-06-21 Nr. XI-1470) pakeitimą.	2013 m. gegužės mėn.
2.	Inicijuoti Lietuvos Respublikos geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo 2 straipsnio 5 ir 6 dalių pakeitimą, atsisakant nuostatų apie valstybinį auditą.	Inicijuoti Lietuvos Respublikos geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo (2011-06-21 Nr. XI-1470) pakeitimą.	2013 m. gegužės mėn.

³ Numatyta Ministro Pirmininko tarnybos.

⁴ Numatyta viešosios įstaigos „Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondas“.